

Skatteministeriet

9. maj 2023
J.nr. 2023 - 920

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes endeligt svar på spørgsmål nr. 38 af 18. januar 2023 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Trine Pertou Mach (EL).

Jeppe Bruus

/ Uffe Mikkelsen

Spørgsmål

Hvad er ministerens holdning til den stærkt stigende ulighed beskrevet i Oxfam's netop udgivne rapport "Survival of the Richest"? Ministeren bedes desuden redegøre for sin holdning til hver af Oxfam Danmarks anbefalinger til ændringer i det danske skattesystem, som kan modvirke fortsat øget økonomisk ulighed, jf. forslag beskrevet i pressemeddelelsen "To tredjedele af al ny formue tilfalder verdens rigeste 1 pct." af den 13. januar 2023, samt redegøre for, hvorledes ministeren agter at agere for at bekæmpe den stigende økonomiske ulighed i Danmark?

Svar

Som det fremgår af regeringsgrundlaget *Ansvar for Danmark*, vil regeringen samlet set føre en politik, der begrænser ulige muligheder, og som sikrer, at de økonomiske forskelle ikke bliver for store. Det handler ikke mindst om at sikre, at børn, der vokser op i socialt udsatte familier, får bedre muligheder for at få en god fremtid – og det gøres allerbedst ved, at forældrene bidrager til at forsørge sig selv. Når vi skaber flere muligheder for børnene i samfundet, bekæmper vi samtidig den negative sociale arv.

Regeringen vil blandt andet skabe et uddannelsessystem, der fra folkeskolen til de videregående uddannelser giver alle børn og unge de bedste forudsætninger for at begå sig videre i livet, øge antallet af ikke-vestlige indvandrere i arbejde, opkvalificere flere ufaglærte voksne og reducere antallet af langtidsledige.

Samlet set vil regeringen føre en økonomisk politik, der både er ansvarlig og retfærdig, som understøtter høj beskæftigelse og velstand, og hvor finanspolitikken løbende afstemmes med udviklingen i økonomien. Samtidig må udfordringer på den korte bane ikke skygges for, at Danmark udvikles gennem ansvarlige og ambitiøse strukturreformer, der stiller os stærkere i fremtiden.

I forbindelse med den nye internationale ulighedsrapport har Oxfam Danmark foreslået tre ændringer af det danske skattesystem. Nedenfor fremgår Skatteministeriets faglige vurdering af de tre forslag.

Oxfam Danmark foreslår for det *første* at introducere en skat på store selskabers overnormale profit i Danmark og globalt – på tværs af alle brancher – som kan gå til at hjælpe dem, som er hårdest ramt af leveomkostningskrisen.

Overnormal profit kan opstå på markeder og i situationer, hvor enkelte aktører opnår en særlig markedsdominans, eller hvor der fx er tale om udnyttelse af en knap ressource. Der kan eksempelvis opstå overnormal profit indenfor kulbrinteindvinding, idet der er knaphed ift. mængden af ressourcer (olie- og gas) samt begrænsninger ift. mulighederne for at indvinde ressourcerne (kræver licens og store tidstunge investeringer). Det eksisterer allerede et særligt skatteregime for kulbrinteindvinding i Nordsøen, som sikrer staten en stor andel af de overnormale profitter, som kan forventes inden for denne branche.

Derudover kan der opstå en midlertidig ekstraordinær profit (windfall-profit), der er pludselig og uventet og opstår som følge af hændelser, som virksomheder eller brancher ikke selv har kontrol over. Det var bl.a. med baggrund i udsigten til en windfall-profit i energisektoren, at der på et ekstraordinært energirådsmøde den 30. september 2022 blev vedtaget en rådsforordning om et nødindgreb i elmarkedet. Rådsforordningen indebar bl.a. særlige beskatningsregler for de energiselskaber, der har haft ekstraordinær profit som følge af de høje energipriser – dels i form af et obligatorisk indtægtsloft for visse el-producenter, dels i form af et midlertidigt solidaritetsbidrag, som er en ekstra skat for selskaber med aktiviteter i råolie-, naturgas-, kul- og raffinaderisektorerne.

Generel beskatning af overnormal profit, ved at beskatte overskud med fradrag for normalforrentning, forudsætter, at det kan fastlægges, hvordan normalforrentningen på branche eller ideelt set virksomhedsniveau samt grundlaget – den omfattede egenkapital – kan opgøres i praksis.

Skatteministeriet vurderer, at det er vanskeligt at udforme en sådan generel særskat, der alene vil ramme det overnormale afkast af overskuddene. Når overskud mere generelt inkluderes i grundlaget for særskatten, beskattes både den del af afkastet af egenkapitalen, der udgør normalafkastet, og et evt. over normalt afkast (ren profit). Den del af skatten, der vedrører det overnormale afkast, forventes ikke at medføre negative virkninger på forbrug, investeringer og lønninger. Den del af skatten, der vedrører normalafkastet, vil derimod kunne påvirke omfanget af aktivitet i økonomien på linje med fx en generel selskabsskat. Det vil således reducere investorernes afkast efter skat, hvilket vil trække i retning af færre investeringer i de danske virksomheder (lokaliseringseffekt og marginale investeringer). Det er desuden Skatteministeriets vurdering, at det vil reducere arbejdsproduktiviteten og dermed have en negativ effekt på lønninger, arbejdsudbud og BNP.

Oxfam Danmark foreslår for det *andet* at genintroducere en formueskat i Danmark og globalt og bruge pengene til at reducere fattigdom og ulighed.

Der har tidligere været en formueskat i Danmark, som blev afskaffet med virkning fra indkomståret 1997. Det var vurderingen, at der ikke var behov for en formueskat, når der samtidig skete konsekvent beskatning af alle former for indkomst, uanset hvilken kilde de udsprang af. Det er Skatteministeriets vurdering, at en genindførelse af formueskatten formentlig vil betyde, at man vil komme til at genbesøge nogle af de problematikker, som man også havde dengang. Det gælder bl.a. værdiansættelsen af unoterede aktier og aktiver, der ikke så ofte omsættes. Dertil kommer, at der fortsat er en udfordring, at der ikke foreligger en præcis og robust opgørelse af alle danskernes formuer, der kan lægges til grund for beskatning. En mangelfuld formueopgørelse eller et formueskattegrundlag med undtagelser vil betyde, at formuerne placeres der, hvor beskatningsgrundlaget er lavest, og ikke der, hvor det samfundsøkonomiske afkast er størst.

Oxfam Danmark foreslår for det *tredje*, at kapitalindkomst, som fx aktieindtægter, skal beskattes endnu højere og ideelt på samme niveau som lønindkomst. Den høje sats for både positiv nettokapitalindkomst og aktieindkomst udgør i dag 42 pct., mens den højeste

marginalskat på personlig indkomst inkl. arbejdsmarkedsbidrag udgør 55,9 pct. Beskatningen af aktieindkomst er indrettet med henblik på, at der skal være omtrent balance i beskatningen for hovedaktionærer, hvad enten de tager indkomsten ud som selskabsoverskud og udbytte eller som løn til højeste marginalskat. Den sammensatte marginalskat – det vil sige den samlede beskatning på selskabs- og investorniveau – udgør således 54,8 pct. for hovedaktionærer og andre personer, som investerer i aktieselskaber.¹

Skatteministeriet bemærker, at den *reale* beskatning af kapital- og aktieindkomst er højere end den *nominelle* beskatning. Det skyldes, at en del af afkastet af formue bør betragtes som en *kompensation for inflation*, dvs. for stigende priser. Det er således alene den del af formueafkastet, der ligger ud over inflationsraten, der er udtryk for et reelt afkast. Imidlertid tager beskatningen af kapital- og aktieindkomst udgangspunkt i det nominelle afkast, herunder også den del af afkastet, der er en kompensation for inflation.

Hvis der korrigeres for dette, kan den højeste marginale reale afkastskat af kapital- og aktieindkomst beregnes til hhv. ca. 76 og ca. 71 pct.² Den opgjorte marginale beskatning af realafkastet fra investeringer i aktier mv. er således højere end den øverste marginalskat på personlig indkomst (herunder arbejdsindkomst). En højere beskatning af kapitalindkomst reducerer incitamentet til at spare op og øger incitamentet til skattespekulation, og til at midler flyttes ud af landet.

¹ Den sammensatte marginalskat opgøres som selskabsskatten tillagt aktieindkomstbeskatning af overskuddet efter selskabsskat. Det vil sige 22 pct. + (1-22 pct.)*42 pct. = 54,8 pct.

² Det er forudsat, at den højeste marginalskat af aktieindkomst på 42 pct. reduceres til ca. 39 pct., idet der tages højde for, at optjente aktiekapitalgevinster først beskattes ved realisation. Der er desuden forudsat et årligt nominelt afkast på 4 pct. og en årlig inflationsrate på 1,8 pct. Den marginale reale afkastskat for kapital- og aktieindkomst svarer således til hhv. $42/((4-1,8)/4)=76$ og $39/((4-1,8)/4)=71$ pct.